

KOMMISSIONENS DIREKTIV 2008/63/EF

af 20. juni 2008

om konkurrence på markederne for teleterminaludstyr

(EØS-relevant tekst)

(kodificeret udgave)

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 86, stk. 3, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Kommissionens direktiv 88/301/EØF af 16. maj 1988 om konkurrence på teleterminalmarkederne ⁽¹⁾ er blevet ændret væsentligt ⁽²⁾. Direktivet bør af klarheds- og rationaliseringssyns kodificeres.
- (2) I alle medlemsstaterne var telekommunikation helt eller delvis et statsmonopol, der normalt tildeltes ved indrømmelse af særlige eller eksklusive rettigheder til et eller flere organer, som har til opgave at etablere og drive nettet og at levere tjenesteydelser i forbindelse hermed. Disse rettigheder omfattede hyppigt ikke blot levering af tjenesteydelsen i form af brug af nettet, men også levering til brugerne af terminaludstyr, som tilsluttes nettet. Inden for de seneste årtier er der sket en betydelig teknisk udvikling af nettene, og udviklingen har været særlig markant på terminaludstørsområdet.
- (3) På baggrund af den tekniske og økonomiske udvikling har staterne revideret ordningen med særlige eller eksklusive rettigheder på telekommunikationsområdet. Bl.a. den hurtige udvikling af forskellige terminaltyper og disses mange anvendelsesmuligheder gør det nødvendigt, at brugerne frit kan vælge terminaludstyr, således at de fuldt ud kan drage fordel af de teknologiske fremskridt.
- (4) Som følge af de eksklusive rettigheder begrænses den fri bevægelighed for teleterminaludstyr, enten fordi visse produkter ikke markedsføres, hvilket gælder i forbindelse med import og afsætning af sådant udstyr, herunder satellitudstyr, eller fordi et monopol under hensyntagen til markedets karakteristika og især produkternes mangfoldighed og tekniske karakter ikke har noget incitament til at yde disse tjenester i forbindelse med produkter, som det ikke har markedsført eller importeret, eller til at tilpasse priserne til omkostningerne, når der ikke er nogen trussel om konkurrence fra nye markedsdeltagere, hvilket gælder i forbindelse med tilslutning, ibrugtagning

og vedligeholdelse. Da der på de fleste teleterminaludstørsmarkeder typisk forekommer meget forskelligt teleterminaludstyr, må det forventes, at alle særlige rettigheder, som direkte eller indirekte begrænser antallet af virksomheder med tilladelse til at importere, afsætte, tilslutte, ibrugtage og vedligeholde dette udstyr vil virke på samme måde som tildeling af eksklusive rettigheder. Sådanne eksklusive eller særlige rettigheder er foranstaltninger med samme virkning som kvantitative restriktioner, der er uforenelige med EF-traktatens artikel 28. Derfor er det nødvendigt at afskaffe alle eksisterende eksklusive rettigheder i forbindelse med teleterminaludstyr, for så vidt angår import, afsætning, tilslutning, ibrugtagning og vedligeholdelse, samt alle rettigheder, der virker på samme måde, dvs. alle særlige rettigheder med undtagelse af dem, der består i juridiske eller lovgivningsmæssige fordele, der gives til en eller flere virksomheder og kun påvirker andre virksomheders mulighed for at udøve en af ovennævnte aktiviteter inden for samme geografiske område i alt væsentligt på samme vilkår.

- (5) De særlige eller eksklusive rettigheder med hensyn til terminaludstyr udøves på en sådan måde, at de i praksis stiller udstyr fra andre medlemsstater dårligere, bl.a. ved at hindre brugerne i frit at vælge de udstyr, de har brug for, alt efter pris og kvalitet, uanset hvor de kommer fra. Udøvelsen af disse rettigheder er derfor uforenelig med traktatens artikel 31 i samtlige medlemsstater.
- (6) Tjenesteydelser i form af tilslutning og vedligeholdelse af terminaludstyr er af væsentlig betydning ved køb eller leje af dette udstyr. Opretholdelse af eksklusive rettigheder på dette område ville være ensbetydende med opretholdelse af eksklusive rettigheder med hensyn til afsætning; disse rettigheder bør derfor afskaffes, for at ophævelsen af de eksklusive rettigheder med hensyn til import og afsætning kan få en reel virkning.
- (7) Vedligeholdelse af terminaludstyr er en tjenesteydelse i den betydning, der er forudsat i traktatens artikel 50. Udførelse af denne tjenesteydelse, som ud fra et kommercielt synspunkt ikke kan adskilles fra afsætning af de nævnte terminaludstyr, skal være fri i henhold til traktatens artikel 49, navnlig når den udføres af kvalificeret personale.

⁽¹⁾ EFT L 131 af 27.5.1988, s. 73. Ændret ved direktiv 94/46/EF (EFT L 268 af 19.10.1994, s. 15).

⁽²⁾ Se bilag II, del A.

(8) Med markedssituationen vil der til stadighed ske overtrædelser af traktatens konkurrenceregler. I øvrigt påvirkes udviklingen af samhandelen heraf i et sådant omfang, at det strider mod Fællesskabets interesse. En intensivering af konkurrencen på terminaludstyrsmarkedet forudsætter, at de tekniske specifikationer bliver så transparente, at der sikres fri bevægelighed for terminaludstyr, samtidig med at de i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/5/EF af 9. marts 1999 om radio- og teleterminaludstyr samt gensidig anerkendelse af udstyrets overensstemmelse⁽¹⁾ nævnte væsentlige krav overholdes. En sådan transparens kræver, at de tekniske specifikationer offentliggøres.

(9) Særlige eller eksklusive rettigheder med hensyn til import og afsætning af terminaludstyr bevirker, at der opstår en situation, der er i strid med målsætningen i traktatens artikel 3, litra g), i henhold til hvilken der skal gennemføres en ordning, der sikrer, at konkurrencen inden for det indre marked ikke fordrøjes, og dermed også så meget desto mere at konkurrence ikke udelukkes. Medlemsstaterne er i henhold til traktatens artikel 10 forpligtet til at afholde sig fra at træffe foranstaltninger, der er egnede til at bringe virkeliggørelsen af traktatens målsætninger, herunder målsætningen i artikel 3, litra g), i fare. Sådanne eksklusive rettigheder må derfor anses for uforenelige med traktatens artikel 82 i forbindelse med de i artikel 3 nævnte målsætninger, og en medlemsstats indrømmelse eller opretholdelse af disse rettigheder udgør en foranstaltning, som er forbudt i henhold til traktatens artikel 86, stk. 1.

(10) For at give brugerne mulighed for at benytte det terminaludstyr, de ønsker, er det nødvendigt at kende og beskrive karakteristika for grænsefladen til det offentlige net, som terminaludstyret skal tilsluttes. Medlemsstaterne bør derfor kontrollere, at disse karakteristika offentliggøres, og at grænsefladen til det offentlige net gøres tilgængeligt for brugerne.

(11) Det er en forudsætning for at kunne afsætte terminaludstyr, at producenterne ved, hvilke tekniske specifikationer deres produkter skal opfylde. Medlemsstaterne skal derfor formalisere og offentliggøre specifikationerne, som de i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/34/EF af 22. juni 1998 om en informationsprocedure med hensyn til tekniske standarder og forskrifter samt forskrifter for informationssamfundets tjenester⁽²⁾ er forpligtet til at underrette Kommissionen om, når de foreligger som udkast. Disse specifikationer

kan kun udvides til at omfatte produkter importeret fra andre medlemsstater i det omfang, de er nødvendige for at sikre overholdelsen af de væsentlige krav, der er lovlige i henhold til fællesskabsretten, og som er nævnt i artikel 3, i direktiv 1999/5/EF. Under alle omstændigheder skal medlemsstaterne overholde bestemmelserne i traktatens artikel 28 og 30, hvorefter den importerende medlemsstat er forpligtet til at lade terminaludstyr, der lovligt er fremstillet og markedsført i en anden medlemsstat, indføre på sit territorium.

(12) For at sikre en transparent, objektiv og ikke-diskriminerende anvendelse af de tekniske specifikationer kan kontrollen med deres anvendelse i betragtning af den åbenbare interessekonflikt ikke overdrages en af de virksomheder, der optræder som konkurrent på terminaludstyrsmarkedet. Det bør derfor fastsættes, at medlemsstaterne sørger for, at kontrollen overdrages et organ, der er uafhængigt af den virksomhed, som forvalter nettet, og af alle andre konkurrenter på det pågældende marked.

(13) Nærværende direktiv bør ikke berøre medlemsstaternes forpligtelser med hensyn til de i bilag II, del B, angivne frister for gennemførelse i national ret af direktiverne —

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

Artikel 1

I dette direktiv forstås ved:

1) »terminaludstyr«:

a) alt udstyr, der direkte eller indirekte er tilsluttet et offentligt telekommunikationsnets grænseflade med henblik på at transmittere, behandle eller modtage informationer; i begge tilfælde, ved såvel direkte som indirekte tilslutning, kan denne etableres gennem ledning, lysleder eller elektromagnetisk; tilslutningen er indirekte, hvis der er indskudt et apparat mellem terminaludstyr og det offentlige grænsefladenet

b) satellitjordstationsudstyr

2) »satellitjordstationsudstyr«: udstyr, som kan anvendes til kun at sende eller til både at sende og modtage eller til kun at modtage radiokommunikationssignaler, som formidler via satellit eller andre rumbaserede systemer

3) »virksomheder«: de offentlige eller private organer, som staten indrømmer særlige eller eksklusive rettigheder med hensyn til import, afsætning, tilslutning, ibrugtagning eller vedligeholdelse af teleterminaludstyr

⁽¹⁾ EFT L 91 af 7.4.1999, s. 10. Senest ændret ved forordning (EF) nr. 1882/2003 (EUT L 284 af 31.10.2003, s. 1).

⁽²⁾ EFT L 204 af 21.7.1998, s. 37. Senest ændret ved Rådets direktiv 2006/96/EF (EUT L 363 af 20.12.2006, s. 81).

4) »særlige rettigheder«: rettigheder, som en medlemsstat indrømmer et begrænset antal virksomheder i kraft af love eller administrative bestemmelser, der inden for et givet geografisk område:

- a) begrænser antallet af disse virksomheder til to eller flere efter andre kriterier end objektive, proportionale og ikke-diskriminerende kriterier, eller
- b) udpeger flere konkurrerende virksomheder efter andre kriterier end de i litra a) nævnte, eller
- c) giver en eller flere virksomheder juridiske eller lovgivningsmæssige fordele, der på afgørende vis påvirker andre virksomheders mulighed for at importere, afsætte, tilslutte, ibrugtage og vedligeholde teleterminaludstyr inden for samme geografiske område i alt væsentligt på tilsvarende vilkår, efter andre kriterier end de i litra a) og b) nævnte.

Artikel 2

De medlemsstater, der indrømmer virksomheder særlige eller eksklusive rettigheder, sørger for, at alle eksklusive rettigheder ophæves, tillige med de særlige rettigheder, som:

- a) begrænser antallet af virksomheder til to eller flere efter andre kriterier end objektive, proportionale og ikke-diskriminerende kriterier, eller
- b) udpeger flere konkurrerende virksomheder efter andre kriterier end de i litra a) nævnte.

De underretter Kommissionen om, hvilke foranstaltninger de har truffet, og hvilke udkast til lovgivning de har udarbejdet med henblik herpå.

Artikel 3

Medlemsstaterne drager omsorg for, at de erhvervsdrivende har ret til at importere, afsætte, tilslutte, ibrugtage og vedligeholde terminaludstyr.

Medlemsstaterne kan dog:

- a) nægte tilslutning af satellitjordstationsudstyr til det offentlige telekommunikationsnet eller ibrugtagning heraf, hvis udstyret ikke opfylder de gældende fælles tekniske forskrifter vedtaget i henhold til direktiv 1999/5/EF, eller, hvis disse ikke foreligger, de væsentlige krav i det pågældende direktivs artikel 3. Hvis der ikke foreligger fælles tekniske forskrifter eller harmoniserede betingelser, skal de nationale forskrifter

stå i rimeligt forhold til disse væsentlige krav og skal anmeldes til Kommissionen i henhold til direktiv 98/34/EF i de tilfælde, hvor dette direktiv kræver det

- b) nægte tilslutning af andet terminaludstyr til det offentlige telekommunikationsnet, hvis dette udstyr ikke opfylder de gældende fælles tekniske forskrifter vedtaget i henhold til direktiv 1999/5/EF, eller hvis disse ikke foreligger, de væsentlige krav i det pågældende direktivs artikel 3
- c) af erhvervsdrivende kræve passende tekniske kvalifikationer med hensyn til tilslutning, ibrugtagning og vedligeholdelse af terminaludstyr, idet disse tekniske kvalifikationer fastsættes efter objektive, ikke-diskriminerende og offentligt tilgængelige kriterier.

Artikel 4

Medlemsstaterne sikrer, at de nye grænseflader til det offentlige net er tilgængelige for brugerne, og at deres fysiske karakteristika offentliggøres af operatører af offentlige telekommunikationsnet.

Artikel 5

Medlemsstaterne drager omsorg for, at alle specifikationer for terminaludstyr formaliseres og offentliggøres.

Medlemsstaterne anmelder, når sådanne specifikationer foreligger i udkast, disse til Kommissionen i overensstemmelse med direktiv 98/34/EF.

Artikel 6

Medlemsstaterne sørger for, at kontrollen med anvendelsen af de i stk. 5 omhandlede specifikationer foretages af et organ, der er uafhængigt af offentlige eller private virksomheder, der udbyder varer og/eller tjenesteydelser på telekommunikationsområdet.

Artikel 7

Medlemsstaterne fremsender ved udgangen af hvert år en rapport, på grundlag af hvilken Kommissionen kan fastslå, om bestemmelserne i artikel 2, 3, 4 og 6 er overholdt.

En model til en sådan rapport er vist i bilag I.

Artikel 8

Direktiv 88/301/EØF som ændret ved det direktiv, der er nævnt i bilag II, del A, ophæves, uden at dette berører medlemsstaternes forpligtelser med hensyn til de i bilag II, del B, angivne frister for gennemførelse i national ret af direktiverne.

Henvisninger til det ophævede direktiv gælder som henvisninger til nærværende direktiv og læses efter sammenligningstabellen i bilag III.

Artikel 9

Dette direktiv træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 10

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 20. juni 2008.

På Kommissionens vegne

José Manuel BARROSO

Formand

BILAG I

Model til rapporten i henhold til artikel 7**Iværksættelse af bestemmelserne i artikel 2**

Terminaludstyr, for hvilket lovgivningen er blevet ændret eller er ved at blive ændret.

For hver kategori af terminaludstyr angives følgende:

- dato for vedtagelse af foranstaltningen, eller
- dato for forelæggelse af udkast, eller
- dato for foranstaltningens ikrafttræden.

Iværksættelse af bestemmelserne i artikel 3

- terminaludstyr, for hvilket der er fastsat restriktioner med hensyn til tilslutning eller ibrugtagning
- krævede tekniske kvalifikationer med henvisning til, hvor de er offentliggjort.

Iværksættelse af bestemmelserne i artikel 4

- henvisning til, hvor specifikationerne er offentliggjort
- antal eksisterende grænseflader til det offentlige net
- antal grænseflader til det offentlige net, der er gjort tilgængelige.

Iværksættelse af bestemmelserne i artikel 6

- angivelse af det eller de uafhængige organ(er).
-

BILAG II

DEL A

Ophævet direktiv med ændring

(jf. artikel 8)

Kommissionens direktiv 88/301/EØF

(EFT L 131 af 27.5.1988, s. 73)

Kommissionens direktiv 94/46/EF

(EFT L 268 af 19.10.1994, s. 15)

DEL B

Liste over frister for gennemførelse i national ret

(jf. artikel 8)

Direktiv	Gennemførelsesfrist
88/301/EØF	—
94/46/EF	8. august 1995

BILAG III

Sammenligningstabel

Direktiv 88/301/EØF	Nærværende direktiv
Artikel 1, indledning	Artikel 1, indledning
Artikel 1, første led, første og andet punktum	Artikel 1, nr. 1), litra a)
Artikel 1, første led, andet punktum	Artikel 1, nr. 1), litra b)
Artikel 1, andet led	Artikel 1, nr. 3)
Artikel 1, tredje led, indledning	Artikel 1, nr. 4), indledning
Artikel 1, tredje led, første underled	Artikel 1, nr. 4), litra a)
Artikel 1, tredje led, andet underled	Artikel 1, nr. 4), litra b)
Artikel 1, tredje led, tredje underled	Artikel 1, nr. 4), litra c)
Artikel 1, fjerde led	Artikel 1, nr. 2)
Artikel 2	Artikel 2
Artikel 3, første punktum	Artikel 3, stk. 1
Artikel 3, andet punktum	Artikel 3, stk. 2, indledning
Artikel 3, første led	Artikel 3, stk. 2, litra a)
Artikel 3, andet led	Artikel 3, stk. 2, litra b)
Artikel 3, tredje led	Artikel 3, stk. 2, litra c)
Artikel 4, stk. 1	Artikel 4
Artikel 4, stk. 2	—
Artikel 5, stk. 1	—
Artikel 5, stk. 2, første punktum	Artikel 5, stk. 1
Artikel 5, stk. 2, andet punktum	Artikel 5, stk. 2
Artikel 6	Artikel 6
Artikel 8	—
Artikel 9	Artikel 7
Artikel 10	—
—	Artikel 8
—	Artikel 9
Artikel 11	Artikel 10
Bilag I	—
Bilag II	Bilag I
—	Bilag II
—	Bilag III